

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 3

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Conținut

- situarea textului dat în contextul creației lui I. L. Caragiale **4 puncte**
 - prezentarea creației lui I. L. Caragiale (de exemplu: prezentarea operei din perspectiva temelor fundamentale etc.): prezentare nuanțată și adecvată – 3 puncte; prezentare schematică – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **3 puncte**
 - situarea textului dat în contextul creației lui I. L. Caragiale – 1 punct; absența situării textului dat în contextul creației lui I. L. Caragiale – 0 puncte **1 punct**
- raportarea textului dat la contextul cultural în care a fost creat, prin analizarea a două principii estetice identificate **4 puncte**
 - raportarea textului dat la contextul cultural în care a fost creat (perioadă istorică și curent literar/mișcare literară/orientare tematică etc.): prezentare detaliată a contextului – 2 puncte; precizarea perioadei istorice/a curentului literar/a mișcării literare/a orientării tematice – 1 punct; prezentare neconcludentă pentru textul dat sau absența raportării la contextul cultural – 0 puncte **2 puncte**
 - câte 1 punct pentru analizarea oricăror două principii estetice identificate în textul dat: analiză pertinentă, detaliată – 1 punct; enunțarea principiilor estetice, fără raportare la text, analiză neconcludentă a principiilor estetice sau absența precizării principiilor estetice – 0 puncte **2 x 1 punct = 2 puncte**
- evidențierea temei și a semnificațiilor textului, prin interpretarea a două secvențe **6 puncte**
 - evidențierea temei și a semnificațiilor textului: evidențiere adecvată – 2 puncte; prezentare schematică, precizarea temei sau a unei semnificații a textului – 1 punct; absența precizării sau prezentare neconcludentă – 0 puncte **2 puncte**
 - câte 2 puncte pentru interpretarea a două secvențe relevante pentru tema și semnificațiile textului: interpretare nuanțată și adecvată – 2 puncte; interpretare schematică – 1 punct; absența interpretării – 0 puncte **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- compararea textului dat cu un alt text din opera autorului, prezentând o asemănare și o deosebire, prin valorificarea unui element de compoziție sau de limbaj **6 puncte**
 - precizarea textului vizat pentru comparație **2 puncte**
 - prezentarea asemănării dintre cele două texte, prin valorificarea unui element de compoziție sau de limbaj: prezentare adecvată – 2 puncte; prezentare schematică, precizarea asemănării dintre cele două texte – 1 punct, absența precizării asemănării sau prezentare neconcludentă – 0 puncte **2 puncte**
 - prezentarea deosebirii dintre cele două texte, prin valorificarea unui element de compoziție sau de limbaj: prezentare detaliată, adecvată – 2 puncte; prezentare schematică, precizarea deosebirii dintre cele două texte – 1 punct; lipsa precizării sau prezentare neconcludentă – 0 puncte **2 puncte**
- formularea unui punct de vedere referitor la viziunea despre lume a autorului prin valorificarea unei referințe critice/de istorie literară **4 puncte**
 - precizarea viziunii despre lume a autorului **1 punct**
 - formularea unui punct de vedere referitor la viziunea despre lume precizată: nuanțată și adecvată – 2 puncte; încercare de formulare – 1 punct; lipsa unui punct de vedere – 0 puncte **1 punct**
 - valorificarea unei referințe critice/de istorie literară: prezentarea unei referințe critice/de istorie literară relevante pentru punctul de vedere formulat/viziunea despre lume precizată – 2 puncte; prezentare schematică sau menționarea unei referințe critice/de istorie literară – 1 punct; menționarea unei referințe critice/de istorie literară irelevante sau lipsa acesteia – 0 puncte **2 puncte**

Redactare

Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

– organizarea ideilor în scris, exprimarea corespunzătoare a ideilor în scris, utilizarea limbii literare: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente, stil și vocabular adecvate conținutului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 1 punct; plan vag de structurare a textului, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta, vocabular restrâns, monotone – 0 puncte **1 punct**

– analiză și argumentare: succesiune logică a ideilor susținute prin raționamente pertinente, pe baza operelor alese pentru exemplificare, a referințelor critice, formulare de judecăți de valoare – 2 puncte; idei susținute prin raționamente, pe baza operelor alese pentru exemplificare, a referințelor critice, fără emiterea unor judecăți de valoare – 1 punct; afirmații nesusținute prin argumente, prezentare de idei irelevante, schematism – 0 puncte **2 puncte**

– utilizarea limbajului de specialitate: limbaj clar, care dovedește stăpânirea noțiunilor de specialitate, a conceptelor de teorie literară etc. – 1 punct; folosirea ezitantă a limbajului de specialitate – 0 puncte **1 punct**

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei: 0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 – 3 greșeli – 1 punct; 4 sau mai multe greșeli – 0 puncte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Prezentarea noțiunii gramaticale de subiect

20 de puncte

– definirea subiectului **2 puncte**

– câte 2 puncte pentru precizarea oricăror trei caracteristici ale subiectului – sintactice, semantice sau comunicativ-pragmatice (de exemplu: realizare prototipică prin nominal în nominativ; relația cu verbul – restricții bilaterale: verbul impune cazul nominativ nominalului subiect, iar subiectul impune acordul; roluri semantice diferite: agent, instrument, pacient, beneficiar, locativ; subiectul e purtătorul informației tematice etc.) **3 x 2 puncte = 6 puncte**

– câte 2 puncte pentru explicarea acordului dintre subiect și predicat, prin referire la trei situații distincte (de exemplu: acordul în număr – verbul are forma indusă de nume: nume singular – verb singular; nume plural – verb plural; acordul în persoană; acordul în gen etc.) **3 x 2 puncte = 6 puncte**

– câte 1 punct pentru exemplificarea, prin câte un enunț, a tipurilor de subiect indicate **6 x 1 punct = 6 puncte**

Notă! Punctajul se acordă doar dacă se precizează tipul de subiect și exemplificarea este corectă.

B. Scrierea numărului exercițiului și a literei corespunzătoare răspunsului corect

10 puncte

1. răspunsul corect: a **1 punct**

2. răspunsul corect: d **1 punct**

3. răspunsul corect: c **1 punct**

4. răspunsul corect: c **1 punct**

5. răspunsul corect: b **1 punct**

6. răspunsul corect: c **1 punct**

7. răspunsul corect: a **1 punct**

8. răspunsul corect: c **1 punct**

9. răspunsul corect: d **1 punct**

10. răspunsul corect: d **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Construirea unei secvențe didactice pentru a forma/dezvolta o competență specifică aleasă, valorificând unul dintre cele două texte date **20 de puncte**

Conținut

– evidențierea relației dintre competență, conținutul asociat ales și două obiective centrale ale parcursului didactic propus **4 puncte**

○ precizarea a două obiective ale parcursului didactic propus **1 punct**

○ precizarea conținutului **1 punct**

○ evidențierea relației dintre competență, conținutul ales și cele două obiective precizate: clară, nuanțată – 2 puncte; schematism sau încercare de prezentare – 1 punct; absența evidențierii – 0 puncte **2 puncte**

- justificarea alegerii tiparului de proiectare a secvenței didactice și a demersului propriu-zis (etapele receptării/ale învățării) **4 puncte**
 - justificarea alegerii tiparului de proiectare a activității: justificare adecvată – 2 puncte; schematism sau încercare de justificare – 1 punct; absența justificării alegerii tiparului – 0 puncte **2 puncte**
 - justificarea alegerii demersului: justificare adecvată – 2 puncte; schematism sau încercare de justificare sau doar precizarea etapelor receptării/ale învățării – 1 punct; absența justificării demersului – 0 puncte **2 puncte**
- prezentarea modului în care se desfășoară secvența didactică, prin ilustrarea a două metode/tehnici/procedee adecvate obiectivelor propuse **4 puncte**
 - prezentarea modului în care se desfășoară secvența didactică: prezentare adecvată – 2 puncte; schematism sau încercare de prezentare – 1 punct; absența prezentării – 0 puncte **2 puncte**
 - câte 1 punct pentru ilustrarea a două metode/tehnici/procedee adecvate obiectivelor propuse: ilustrare adecvată – 1 punct; absența ilustrării sau ilustrare neadecvată – 0 puncte **2 x 1 punct = 2 puncte**
- descrierea unei forme adecvate de organizare a colectivului de elevi și a unei strategii de comunicare sau de evaluare **4 puncte**
 - descrierea unei forme adecvate de organizare a colectivului de elevi: descriere adecvată – 2 puncte; schematism sau încercare de descriere – 1 punct; absența descrierii – 0 puncte **2 puncte**
 - descrierea unei strategii de comunicare sau de evaluare: descriere adecvată – 2 puncte; schematism sau încercare de descriere – 1 punct; absența descrierii – 0 puncte **2 puncte**

Redactare

Punctele pentru redactare se acordă numai dacă rezolvarea are minimum 400 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

- utilizarea limbii literare și a limbajului de specialitate: stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată, limbaj clar, coerent, care dovedește stăpânirea noțiunilor de specialitate – 1 punct; vocabular restrâns, monoton, folosire ezitantă a limbajului de specialitate – 0 puncte **1 punct**
- organizarea ideilor în scris: text clar, organizat, coerent, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1 punct; text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 0 puncte **1 punct**
- ortografia (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**

2. Alcătuirea unui item obiectiv de tip alegere duală și a unui item semiobiectiv cu răspuns scurt, pentru a evalua una dintre cele două competențe date, precizând câte un avantaj și câte un dezavantaj ale utilizării fiecărui item

- câte 3 puncte pentru alcătuirea corectă a celor doi itemi, conform cerinței, pentru a evalua competența aleasă: precizarea sarcinii de lucru și a răspunsului așteptat, corect din punct de vedere științific – 3 puncte; precizarea sarcinii de lucru, fără răspunsul așteptat, corect din punct de vedere științific – 1 punct; alcătuirea incorectă a itemului, absența itemului, alcătuirea unui alt tip de item decât cel cerut, item incorect din punct de vedere științific – 0 puncte **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea unui avantaj și a unui dezavantaj pentru utilizarea fiecărui item **4 x 1 punct = 4 puncte**